

# Upis na fakultet pod lupom prosvetnog inspektora

Aktovka, kravata i ozbiljan izraz lica. Ili šlem, prsluk, fascikla...kako zamišljate inspektora? Većina njih na terenu ima nekoliko takvih rekvizita, a neki nemaju nijedan. Inspektore možete da sretnete u svakoj sferi života, a da ni ne znate da su to oni. Zaposleni u 43 republičke inspekcije su, i dok čitate ovaj tekst, negde na zadatku.

Kako bi razumeli zahtevan posao inspektora, proveli smo dan sa dve prosvetne inspektorke, od ukupno 175 njihovih koleginja i kolega koji se bave isključivo ovim sektorom. One nisu nosile ni šlemove, ni prsluke - samo laptop. Za oko 2.500 republičkih inspektora u Srbiji, laptop je neizostavan rekvizit jer koriste najmoderniji onlajn sistem elnspektor, za brži unos i razmenu podataka sa svim umreženim inspeksijskim službama i efikasnije lociranje "rizičnih subjekata".

S laptopom u ruci, krenula je i Katarina Žugić Jovanović, šefica odseka za inspeksijske poslove u ustanovama visokog obrazovanja i učeničkog i studentskog standarda, pravo na Medicinski fakultet. Mada, kako kaže, fakultet nije rizičan i izuzetno vodi računa o svom ugledu, potrebno je proveriti upis novih studenata.

Pred dekanatom je dočekuje ugledni profesor dr Nebojša Lalić, a polako pristizu i članovi Komisije nadležne za upis. Ona im uručuje nalog, uz objašnjenje da od tog trenutka zvanično počinje nadzor.

Polako "češlja" dokumentaciju, papir po papir. Proverava da li je prilikom upisa bilo sukoba interesa, način objave konkursa, kako su pravljene liste, da li su ispoštovani i specijalni uslovi koji se odnose na nacionalne manjine, osobe sa invaliditetom... Gleda spisak prijavljenih kandidata, traži njihovu dokumentaciju, odluke Vlade, pa sve to upoređuje.

Na to se nadovezuje sekretar dekana koji obrazlaže postupak upisa, pominje žalbe, prigovore, a uz sve što navodi prilaže i dokumentaciju. Promiču fascikle, gomila raste. I taman kada se učinilo da je po-



Foto: Siniša Štanić

*Oko 175 prosvetnih inspektora je u prošloj školskoj godini obavilo gotovo 4.900 kontrola u predškolskim ustanovama, školama i fakultetima*

sao priveden kraju, čuje se pitanje inspektorke: Gde je potpis na ovim papirima?

inspektorica objašnjava da to nije propust već sugestija da svaku stranu rang liste potpiše predsednik komisije zbog zaštite, manje mogućnosti zloupotrebe ili da se ne zagube papiri.

A šta bi se desilo da se nekim slučajem dogodila nepravilnost na rang listi?

- Ako lista nije odgovarajuća nalažemo ispis - razrešava inspektorica i tu dilemu, dodajući da je potrebno obratiti pa-

radordevič". Zadatak je da utvrdi da li ima uslova za produženi boravak, što je takozvani utvrđujući inspeksijski nadzor.

I ona je, poštujući pravila službe, najpre uručila nalog. Zatim proverava da li se za produženi boravak izjasnilo bar 25 roditelja, što je propisani minimum. Gleda i inicijativu Saveta roditelja, saglasnost Nastavničkog veća, odluku Školskog odbora.

Direktorka škole ističe da im je produženi boravak neophodan jer danas roditelji teško ba-

## Obavili više od 3.000 savetodavnih poseta zbog kovida 19

Prosvetni inspektori nadziru više od 2.700 vrtića, osnovnih i srednjih škola, fakulteta, studentskih i đačkih domova. Oni su samo tokom prošle školske godine obavili gotovo 4.900 kontrola. U ovim nadzorima naloženo je i oko 4.500 mera radi otklanjanja uočenih nepravilnosti. Najčešće je predmet kontrole bila provera stečenih zvanja i verodostojnosti diploma i drugih javnih isprava.

Tokom prošle godine, prosvetni inspektori takođe su bili aktivni i u podršci sprovođenju protivpandemijskih mera i u tom cilju obavili su više od 3.000 savetodavnih poseta.

Prema planu rada za 2021, inspektori će kontrolisati 135 predškolskih ustanova, 690 osnovnih i 273 srednje škole, 17 privatnih i 17 državnih fakulteta, 14 učeničkih domova i 2 studentska centra.

žnju na slučajeve kada se menja rangiranje, naročito zbog onih koji su se sami ispisali.

Nakon što je inspektorica utvrdila da je procedura upisa na Medicinski fakultet protekla u redu, krenuli smo dalje, u još jedan nadzor. Vesna Zagorac, načelnica odeljenja za inspeksijske poslove, povelala nas je u Osnovnu školu "Kralj Petar II Ka-

lansiraju između poslovnih obaveza i porodice. Zagorac proverava stanje učionica, a pita i za dodatne uslove. To znači da uz jednu raspoloživu učionicu, škola obezbedi i radnika za ovu grupu.

- Povoljna okolnost je ako škola ima neraspoređenog radnika, jer može da ga rasporedi na ovo radno mesto i da formira grupu za produženi boravak. Međutim, ako škola nema neraspoređene, potrebno je da se sprovedu posebne procedure da se on eventualno preuzme iz druge škole ili da se omogući prijem novog zaposlenog - objašnjava Zagorac. Svakako, kako kaže, ova škola je spremna za nove đake, grupe i odeljenja, a konačnu odluku o tome donose druge službe.

## Deset kontrolnih lista

Prosvetni inspektori nadzore sprovode uz pomoć 10 kontrolnih lista. To su najpre kontrolne liste za predškolske ustanove, osnovne škole i srednje škole. Takođe postoje i tri zasebne liste za visokoškolske ustanove - visoke škole i akademije strukovnih studija, fakultete i visoke škole i za univerzitete. Na osnovu posebnih lista kontrolišu ustanove učeničkog i studentskog standarda, za nastavu u inostranstvu, kao i za nadzor nad organizatorima aktivnosti obrazovanja odraslih. Na osnovu kontrolnih lista, utvrđen je neznatan ili nizak rizik kod čak 96% nadziranih subjekata, a visok ili kritičan kod tek jednog procenta što govori o visokom stepenu usaglašenosti poslovanja ustanova sa propisima.

\* Tekst je nastao u okviru projekta reforme sistema inspeksijskog nadzora koju sprovodi Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave i Koordinaciona komisija Vlade Srbije za inspeksijski nadzor, u saradnji sa NALED-om i Jedinicom za podršku Koordinacionoj komisiji, a uz podršku Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD)